

ŠKOFIJSKI LIST

84.

Codex iuris canonici.

Titulus III. De sanctissima Eucharistia.

O presvetem Rešnjem Telesu razpravlja novi Zakonik v dveh poglavjih, in sicer: cap. I. de sacrosancto Missae sacrificio; cap. II. de ss. Eucharistiae Sacramento.

Cap. I. De sacrosancto Missae sacrificio.

Zakonik govori articulo I. de sacerdote, art. II. de ritibus, art. III. de tempore et loco, art. IV. de missarum stipendiis.

Art. I. — De sacerdote.

O tujem duhovniku.

Ako pride „sacerdos extraneus“, mora pokazati pristno, še veljavno priporočilno pismo svojega škofa, ako je redovnik, svojega predstojnika; ako je vzhodnega obreda samo »Congregationis pro Ecclesia orientali“ (c. 804. § 1.).

Kaj pa, ako takega pisma nima? Ako je predstojniku cerkve njegova poštenost za gotovo znana, naj mu dopusti maševati; ako ga pa nič ne pozna, „admitti potest semel vel bis, dummodo ecclesiastica veste indutus nihil ex celebratione ab ecclesia in qua litat, quovis titulo percipiat, et nomen, officium suamque dioecesim in peculiari libro signet“ (ib. § 2.).

Ako tem jasnim in za vse veljavnim določilom škof še kaj po potrebi doda, se morajo po tem ravnati vsi, tudi „religiosi exempti, nisi agatur de religiosis in ecclesia suae religionis“ (ib. § 3.).

Kakor nas je učila skušnja pred vojsko, bom moral po vojski izdati posebne odredbe posebno za kraje, kamor bodo zahajali tujci.

Kolikokrat naj duhovnik mašuje?

Vsak duhovnik je strogo dolžan maševati večkrat v letu; poskrbi pa naj škof, ali redovniški predstojnik, da vsak duhovnik mašuje „saltem singulis diebus dominicis aliisque festis de praecepto“ (c. 801.).

Razen na božični praznik in na vernih duš dan sme vsak duhovnik samo po enkrat na dan maševati, ne pa večkrat „nisi ex apostolico indulto aut potestate facta a loci Ordinario“ (c. 806. § 1.).

Ali sme škof dvakratno sv. mašo kar poljubno dopustiti? Zakonik določuje: „Hanc tamen facultatem impertiri nequit Ordinarius, nisi cum prudenti ipsius iudicio propter penuriam sacerdotum die festo de praecepto notabilis fidelium pars Missae adstare non possit; non est autem in eius potestate plures quam duas missas eidem sacerdoti permittere“ (ib. § 2.).

Obleka za sv. mašo.

Zakonik točno določuje: „Sacerdos, Missam celebraturus, deferat vestem convenientem, quae ad talos pertingat et sacra ornamenta a rubricis sui ritus praescripta“ (c. 811.).

Opozarjam na slična določila naše prve sinode (Syn. I., str. 147 n. 210), po katerih se gospodje točno ravnajte.

Nato zakonik še določuje: „Abstineant autem a pileolo et annulo, nisi sit S. R. E. Cardinalis, Episcopus, vel Abbas benedictus, aut nisi apostolicum indultum eorundem usum in Missa celebranda eidem permittat“ (ib. § 2.).

Postrežniki.

Duhovnik naj ne mašuje, ako nima postrežnika, ki mu streže in odgovarja (c. 811. § 1.).

Kaj pa, ako ni moškega postrežnika, ali sme postreči ženska? Zakonik pravi: „Minister Missae inserviens ne sit mulier, nisi, deficiente viro, iusta de causa, eaque lege ut mulier ex longinquo respondeat, nec ullo pacto ad altare accedat“ (ib. § 2.).

Art. II. — De ritibus.

Vsak duhovnik se mora držati svojega obreda (c. 819); kjerkoli mašuje, naj uporabi „panem azymum vel fermentatum“, kakor mu zapoveduje

njegov obred (c. 816); obredu ne sme svojevóljno dodati nobenega obreda in nobene molitve (c. 818.)

„Nefas est, urgente etiam extrema necessitate, alteram materiam sine altera, aut etiam utramque, extra Missae celebrationem, consecrare“ (c. 817.).

Art. III. — De tempore et loco.

K d a j ?

Zakonik določuje, da sme vsak duhovnik vsak dan maševati razen v dneh, ki so izvzeti „proprio sacerdotis ritu“. Sv. mašo pa sme začeti „una hora ante auroram vel una hora post meridiem“ (c. 820, 821 § 1.).

„In nocte Nativitatis Domini inchoari media nocte potest sola Missa conventualis vel paroecialis, non autem alia sine apostolico indultu“ (ib. § 2.).

Le nekaterim zavodom se podeljuje posebna pravica: „In omnibus tamen religiosis seu piis domibus oratorium habentibus cum facultate ss. Eucharistiam habitualiter asservandi, nocte Nativitatis Domini, unus sacerdos tres rituales Missas, vel, servatis servandis, unam tantum, quae adstantibus omnibus ad praecepti quoque satisfactionem valeat, celebrare potest et sacram communionem petentibus ministrare“ (ib. § 3.).

K j e ?

Zakonik strogo določuje, da se mora sv. maša opraviti „super altare consecratum et in ecclesia vel oratorio consecrato aut benedicto ad normam iuris“ (c. 822. § 1.).

Kaj pa, ali se sme maševati zunaj ali zunaj oratorija? Zakonik določuje: „Loci ordinarius... licentiam celebrandi extra ecclesiam et oratorium super petram sacram et decenti loco, nunquam autem in cubiculo, concedere potest iusta tamen ac rationabili de causa, in aliquo extraordinario casu per modum actus“ (ib. § 3.).

Art. IV. — De missarum stipendiis.

O teh je cerkvena določila povzela naša „Instructio“ (str. 104—113). Zakonik je dotična določila glede časa, kdaj se morajo sprejete maše opraviti in glede odpošiljatve drugim duhovnikom nekoliko izpremenil in sedaj takole določuje:

Čas, da se opravi naročena maša.

„Missae pro quibus celebrandis tempus ab oblatore expresse praescriptum est, eo omnino tempore sunt celebrandae“ (c. 834. § 1.).

„Si oblator nullum tempus pro Missarum manualium celebratione expresse praescripserit:

1. Missae pro urgenti causa oblatae quam primum tempore utili sunt celebrandae.

2. In aliis casibus Missae sunt celebrandae intra modicum tempus pro maiore vel minore Missarum numero“ (ib. § 2.).

„Quod si oblator arbitrio sacerdotis tempus celebrationis expresse reliquerit, sacerdos poterit tempore quo sibi magis placuerit, eas celebrare“ (ib. § 3.).

Za vse slučaje, tudi za ta zadnji (§ 3.) velja strogo naročilo: „Nemini licet tot Missarum onera per se celebrandarum recipere, quibus intra annum satisfacere nequeat“ (c. 835.).

Kaj pa naj stori, kdor dobiva veliko naročenih maš ali kaj naj store upravitelji romarskih ali drugih cerkva, katerim verniki mnogo sv. maš oddajajo? Naj se ravnajo po sledečih določilih o odpošiljanju sv. maš.

Odpošiljanje sv. maš.

Za cerkve, kjer se steka mnogo naročil za svete maše, da se o postavnem času ne morejo opraviti, zapoveduje Zakonik: „moneantur fideles per tabellam loco patenti et obvio positam, Missas oblatas celebratum iri vel ibidem, cum commode poterit, vel alibi“ (c. 836.).

Kjer imajo mnogo naročenih sv. maš, katere naj bi opravili drugi duhovniki, „eas quamprimum distribuat; sed tempus legitimum pro earum celebratione incipit a die, quo sacerdos celebraturus eosdem receperit, nisi aliud constet“ (c. 837.).

Kaj pa posamezni duhovniki, ki imajo pre mnogo mašnih naročil? Ali naj z njimi čakajo več mescev, več let? Ne! Ampak, naj jih čim prej odpošljejo drugam, in sicer: „possunt eas tribuere sacerdotibus sibi acceptis, dum modo probe sibi constet eos esse omni exceptione maiores vel testimonio proprii Ordinarii commendatos (c. 838.).

Vsak duhovnik torej more preštevilna naročila poslati duhovnikom v škofiji, ali tudi zunaj škofije, le vedeti mora, da je zanesljiv.

Kdor ima veliko naročil, naj jih kmalu razpošlje. Ob koncu leta jih pa mora. V tem oziru Zakonik zapoveduje:

„Omnes et singuli administratores causarum piarum aut quoque modo ad Missarum onera implenda obligati, sive ecclesiastici sive laici, sub exitum cuiuslibet anni, Missarum onera, quibus nondum fuerit satisfactum, suis Ordinariis tradant secundum modum ab iis definiendum“ (c. 841. § 1.).

„Hoc autem tempus ita est accipiendum, ut in Missis ad instar manualium obligatio eas deponendi decurrat a fine illius anni, intra quem onera impleri debuissent; in manualibus vero, post annum a die suscepti oneris, salva diversa offerentium voluntate“ (ib. § 2.).

Torej med letom more duhovnik odvečne sv. maše odposlati kateremukoli zanesljivemu duhovniku, ob koncu leta pa edinole ordinariatu. Čez leto dni ne sme nobena naročena sv. maša izostati.

Kdor naročeno sv. mašo pošlje drugam, „obligatione tenetur, usquedum acceptatae obligationis et recepti stipendii testimonium obtinuerit“ (c. 839).

Stipendij.

Vsak duhovnik naj se ozir stipendijev ravna po škofijskih določilih ali navadah. Večje milostinje ne sme zahtevati; pač pa sme vzeti večjo, ako se mu ponudi prostovoljno; tudi z manjšo sme biti zadovoljen, ako ni škof prepovedal; če je duhovnik dobil večjo vsoto za sv. maše, toda darovatelj ni določil števila sv. maš, duhovnik določi milostinjo, ki velja v kraju darovatelja. Dolžan je duhovnik opraviti sv. maše, akoravno bi se dotična milostinja po nesreči izgubila (c. 829. 830. 831. 832).

Nadzorstvo.

Prejeta mašna naročila mora vsak duhovnik zapisati v dotično knjigo tako, da je razvidno leto in dan sprejema; koj zraven v ravno tisto knjižico naj točno zapiše čas, kdaj je sv. mašo opravil, ali naprej poslal. Isto naj za ustanovljene sv. maše zapiše v knjigo ustanovljenih sv. maš. —

Ta dolžnost veže tudi upravitelje romarskih cerkva, ali katereregakoli za pobožnost določenega kraja, svetovnega ali redovniškega.

Nadzirati pa, če se te važne določbe izvršujejo, so dolžni „Ordinarii“, namreč škofje in redovniški višji poglavarji, in sicer „per se vel per alios“ (c. 843. 844.).

Dotične knjige bom pregledal pri kanonični vizitaciji. V zmislu teh postav naročam zopet gg. dekanom, da pri vsakoletni vizitaciji knjigo „liber intentionum“ vestno pregledajo, ter se prepričajo, je li po zgornjih predpisih urejena.

Cap. II. De ss. Eucharistiae Sacramento.

V tem poglavju je Zakonik razvrstil določbe: de ministro, de subiecto, de loco et tempore sacrae communionis.

Art. I. — De ministro.

Zakonik utrjuje dosedanja določila. „Minister ordinarius“ je samo duhovnik. Obhajati more med sveto mašo, pa tudi popreje in pozneje (c. 845. 846.).

Bolnikom naj se nosi sv. obhajilo očitno, javno „nisi iusta et rationabilis causa aliter suadeat“ (c. 847.). To bi se moglo dogoditi največkrat v mestih, ako bolnik ne bi drugače hotel prejeti sv. obhajila, ali pa v kakem razburjenem, veri sovražnem času.

Pravico in dolžnost nositi bolnikom sv. obhajilo očitno, ima župnik, ali komur župnik dovoli; skrivaj ga pa sme nesti vsak duhovnik „de venia saltem praesumpta sacerdotis, cui custodia ss. Sacramenti commissa est“ (c. 848. 849.).

Sv. popotnico nositi, očitno ali skrivno, je dolžnost župnikova; ponesti jo škofu, ima pravico prvi dostojanstvenik kapitlja; osebam v samostanu, tudi postrežnikom in drugim, ki prebivajo v samostanski hiši, pa samostanski predstojnik, ali komur on zaukaže.

Vsak duhovnik obhaja po svojem obredu; le v sili sme duhovnik latinskega obreda vzeti kvašen kruh, oni iztočnega nekvašen kruh, „at suum quisque ritum ministrandi servare debet“ (c. 854.).

Art. II. De subiecto sacrae communionis.

Ta član je prevažen, ker razpravlja tudi o otrocih, kdaj naj začno hoditi k sv. obhajilu.

Zakonik opozarja najpoprej na splošno postavbo rekoč: „Quilibet baptizatus qui iure non prohibetur, admitti potest et debet ad sacram communionem“ (c. 853). Potem pa govori o raznih osebah, o času in obredu.

Otroci.

Kateri otroci naj se ne puste k sv. obhajilu? Zakonik določa: „Pueris — (impubes ante plenum septennium dicitur infans seu puer vel parvulus, c. 88, § 3.) — qui propter aetatis imbecillitatem nondum huius sacramenti cognitionem et gustum habent, Eucharistia ne administretur (c. 854. § 1.). K sv. obhajilu se ne pripuščajo otroci, ki so premladi, da bi mogli sveto Rešnje Telo spoznati in po njem hrepeneti.

Kaj pa s takimi otroci v smrtni nevarnosti? Zakonik uči: „In periculo mortis, ut ss. Eucharistia pueris ministrari possit ac debeat, satis est ut sciant Corpus Christi a communi cibo discernere illudque reverenter adorare“ (ib. § 2.). Ako se matere vsaj nekoliko ravnajo po „Na-

vodilu“ bo že marsikateri otrok še pred šolsko dobo mogel prejeti sv. popotnico. Za duhovnika so važne besede: „ministrari possit ac debeat“.

Na to določa Zakonik: „Extra mortis periculum plenior cognitio doctrinae christianae et accuratior praeparatio merito exigitur“ (ib. § 3.). Važne so besede „plenior et accuratior“: na kaj se nanašajo? Iz zveze naukov se vidi, da se nanašajo na znanje in na pripravo „in periculo mortis“ (§ 2.). V smrtni nevarnosti se kaj malo zahteva; toda extra periculum zahteva Zakonik „ut sit cognitio plenior et praeparatio accuratior.“

Kaj pa obsega to znanje in ta priprava? To določa Zakonik, ko nadaljuje: „ea scilicet qua ipsi fidei saltem mysteria necessaria necessitate medii ad salutem pro suo captu percipiant et devote pro suae aetatis modulo ad ss. Eucharistiam accedant“ (ib. § 3.). Besede in zahteve so ravno iste, kakor jih dobimo v navodilu papeža Pija X., katerih razlago poglej v knjigi „Instructio“ (str. 96. 97. n. 3.).

Kdo pa naj presoja zadostno pripravo otrok? Zakonik navaja spovednika in starše. Župniku pa nalaga dolžnost „advigilandi etiam per examen... ne pueri ad sacram Synaxin accedant ante adeptum usum rationis vel sine sufficienti dispositione; itemque curandi ut usum rationis assecuti et sufficienter dispositi quam primum hoc divino cibo reficiantur“ (ib. § 4. 5.).

Dolžnost skrbeti za prvo sv. obhajilo otrok je v Zakoniku bolj jasno povedana, kakor v navodilu papeža Pija X. (Instr. str. 97. 98). Župnik ima več pravic in tudi glede staršev obvelja njegova rzsodba. No pri nas vrše župniki to dolžnost sami, ako poučujejo v šoli, drugače pa po kapelanih in po veroučiteljih sploh: župniki so dolžni paziti na cerkveno navodilo, ako bi veroučitelj postopal po svoje.

Velikonočni čas.

Zakonik ponavlja določila zbora lateranskega IV. in tridentinskega rekoč: „Omnis utriusque sexus fidelis, postquam ad annos discretionis, idest ad rationis usum pervenerint, debet semel in anno, saltem in Paschate, Eucharistiae sacramentum recipere, nisi forte de consilio proprii sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab eius perceptione duxerit abstinendum“ (c. 859. § 1.).

Izraz „annus discretionis“ Zakonik pojasnjuje z besedo „quando ad rationis usum pervenerit“. Kdaj pa se to dogodi? Zakonik trdi na drugem kraju: „Impubes... expleto anno sep-

tennio usum rationis habere praesumitur“ (c. 88. § 3.). Navodilo papeža Pija X. pa uči: „Aetas discretionis... ea est, in qua puer incipit ratiocinari, hoc est circa septimum annum, sive supra, sive infra“ (Instr. str. 96. n. 1.). Prečitaj tudi dotično razlago. Instructio uči: „parvulos, qui primo anno scholastico saltem mediocriter proficiunt, obligari praecepto communionis paschalis.“ Kaj pa, „si neque mediocriter proficiunt?“ In takih utegne biti precej. S takimi naj duhovnik, veroučitelj ali župnik še počaka, dokler se otroku um bolje ne odpre.

Uvažuje pa naj vsak veroučitelj in posebno župnik opomin v Zakoniku: „Obligatio praecepti communionis summendae, quae impuberes gravat, in eos quoque ac praecipue recidit, qui ipsorum curam habere debent, id est parentes, tutores, confessarium, institutores et parochum“ (c. 860.).

Zakonik opozarja na to, da se zapovedi ne zadosti z nevređnim sv. obhajilom (c. 861) in za Veliki četrtek opominja klerike rekoč: „Expedi ut feria V. maioris hebdomadae omnes clerici, etiam sacerdotes, qui eo die a sacro litando abstinent, ss. Christi Corpore in Missa solemni seu conventuali reficiantur“ (c. 862.).

Kdaj pa je velikonočni čas?: „Paschalis communio fiat a dominica Palmarum ad dominicam in albis: sed locorum Ordinariis fas est... hoc tempus anticipare... vel prorogare“ (c. 859. § 2.).

Pooblaščen določujem za našo škofijo, da velikonočni čas traja: „a dominica II. in Quadragesima usque ad dominicam ss. Trinitatis“.

Zakonik svetuje vsem vernikom, naj bi velikonočno obhajilo opravili v domači župniji; ako bi ga opravili v tuji župniji, „curent proprium parochum de adimpleto praecepto certiorum facere“ (ib. § 3.).

Kdor velikonočnega obhajila ne bi opravil v velikonočnem času „praeceptum adhuc urget“ (ib. § 4.).

Kolikokrat.

Zakonik uči: „Excitentur fideles ut frequenter, etiam quotidie, pane Eucharistico reficiantur ad normas in decretis Apostolicae Sedis traditas; utque Missae adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam ss. Eucharistiae, rite dispositi, communicent“ (c. 863.).

„Normae Sedis Apostolicae“ so posebno one, ki jih je izdal papež Pij X. in sem jih razložil v knjigi „Instructio“ (str. 74—78.). Naj jih gospodje vestno izpolnjujejo.

Kako pa v smrtni nevarnosti? „In periculo mortis, quavis ex causa procedat, fideles sacrae communionis recipiendae praecepto tenentur“ (c. 86 § 4.7.).

„Etiam si eadem die sacra communione fuerint refecti, valde tamen suadendum, ut in vitae discrimen adducti denuo communicent“ (ib. § 2.).

„Perdurante mortis periculo, sanctum Viaticum, secundum prudens confessarii consilium, pluries distinctis diebus, administrari et licet et decet“ (ib. § 3.).

„Sanctum Viaticum infirmis ne nimium differatur; et qui animarum curam gerunt, sedulo advigilent, ut eo infirmi plene sui compotes reficiantur“ (c. 865.).

Na tešče.

Nikdo ne sme sv. obhajila prejeti, „qui a media nocte ieiunium naturale non servaverit, nisi mortis urgeat periculum, aut necessitas impediendi irreverentiam in sacramentum“ (c. 858. § 1.).

Bolnikom pa Zakonik to postavo še bolj olajšuje, kakor jo je olajšal Pij X.; dovoljuje namreč: „Infirmi tamen, qui iam a mense decumbunt sine certa spe, ut cito convalescant, de prudenti confessarii consilio ss. Eucharistiam sumere possunt semel aut bis in hebdomada, etsi aliquam medicinam vel aliquid per modum potus sumpserint“ (ib. § 2.).

Naj gospodje vernike o tej polajšavi za bolnike pouče in naj bolnike na to opozore, posebno one, ki so zdravi pogostokrat k mizi Gospodovi pristopali.

O b r e d.

Zakonik določa: „Omnibus fidelibus cuiusvis ritus datur facultas, ut, pietatis causa sa-

cramentum Eucharisticum quolibet ritu confectum suscipiant; sveduje pa, naj se velikonočno obhajilo prejme „suo ritu“; isto velja za sv. popotnico, katera se pa „in casu necessitatis“ sme prejeti „quolibet ritu“ (c. 866.).

Č a s.

Obhajilo se sme deliti vsak dan. „Feria tamen VI. maioris hebdomadae solum licet sacram Viaticum ad infirmos deferre. — In Sabato Sancto sacra communio nequit fidelibus ministrari nisi inter Missarum sollempnia, vel continuo ac statim ab iis expletis (c. 867. § 1. 2. 3.).

„Sacra communio iis tantum horis distribuatur, quibus Missae sacrificium offerri potest, nisi aliud rationabilis causa suadeat“ (ib. § 4.). Razlog bi bil o misijonu, na božji poti ali sploh o slovesnostih, ko veliko ljudstva želi sv. zakramente prejeti.

„Sacrum tamen Viaticum quacunque diei aut noctis hora ministrari potest“ (ib. § 5.).

K r a j.

Ali sme duhovnik deliti sv. obhajilo po cerkvi? Zakonik določa: „Sacerdoti celebranti non licet Eucharistiam intra Missam distribuere fidelibus adeo distantibus, ut ipse altare e conspectu amittat“ (c. 868.).

Ako pa deli sv. obhajilo duhovnik, ki ne mašuje, se more od oltarja tudi tako daleč odstraniti, da oltarja več ne vidi, torej tudi zunaj cerkve.

Zakonik še dodaja: „Sacra communio distribui potest ubicunque Missam celebrare licet, etiam in oratorio privato, nisi loci Ordinarius iustis de causis, in casibus particularibus id prohibuerit“ (c. 869.).

Sodalitas Sanctissimi Cordis.

Nova pravila.

Ker je z letošnjim binkoštnim praznikom stopil v veljavo novi cerkveni zakonik, bo treba po njem urediti, oziroma preurediti vse cerkveno življenje. Važna stran cerkvenega življenja so cerkvene bratovščine, družbe in društva. Presvetli knezoškof je naročil posebnemu odboru, da pregleda in nasvetuje vse, kar bi bilo v tem oziru potrebno preuredbe. Ta odbor je pregledal tudi pravila in uredbo naše „Sodalitas Sanctis-

simi Cordis“. Pokazalo se je, da so tudi ta sicer jako lepa pravila vendarle potrebna nekoliko izpremembe. Novi zakonik je to in ono, kar so ta pravila priporočala, sprejel v kánone. Zato treba sedaj to v pravilih razložiti, da se bodo člani zavedali, kaj Sodalitas še posebej od svojih članov pričakuje. Odbor je v tem zmislu pravila predelal in jih predložil Presvetlemu knezoškofu v potrjenje. Presvetli je ta izpremenjena pravila potrdil in meni kot škofijskemu voditelju naročil, da to preuredbo izvedem. Ko torej

objavljam izpremenjena pravila, opozarjam še na dvoje. Po cerkvenom zakoniku mora imeti vsaka cerkvena družba natančen imenik članov. Na to doslej dekanjski voditelji niso pazili in niso pošiljali imen novih članov, zato je imenik članov negotov in nepopoln. Drugo so pa volitve. Po pravilih bi se imele vsako tretje leto vršiti volitve (po novih pravilih vsako tretje, oz. volitev škofijskega voditelja vsako šesto leto). To se ni godilo. Prav bo, če se poslej tudi v tem oziru ravnamo natančno po pravilih.

Sodalitas bo imela v bodočnosti morda še večji pomen, kakor ga je imela doslej. Nas duhovnike čakajo po vojski silne naloge in težke preizkušnje. Kje naj dobivamo pouka, sveta, tolažbe, poguma kakor v tako lepem bratovstvu, kakršno je Sodalitas, ki nas družijo v Božjem srcu Jezusovem, navdaja z medsebojno bratovsko ljubeznijo, kjer drug drugemu lahko potožimo svoje težave, v skupnem premiselku iščemo sveta, v skupnem posvetu pouka, v skupnih sklepah edinstva, v skupni vnemi moči in poguma! Škoda, prevelika škoda bi bila, če bi ne izšla tudi naša Sodalitas poživiljena iz te dobe.

Zato prosim vse čč. gg., naj se zavzamejo z vsem ognjem za to, da se Sodalitas povsod v smislu nanovo potrjenih pravil pomladi in poživijo. Dosedanji gg. dekanjski voditelji naj o prvi priliki skličejo sestanke: tu naj se napravijo imeniki članov in izvrše volitve dekanjskih voditeljev. Obenem naj se vsi člani opozore, da oddajo svoje glasovnice z imenom škofijskega voditelja, oziroma da te glasovnice sami pošljejo na škofijstvo v Ljubljano. Imenike članov, imena dekanjskih voditeljev naj blagovolijo gg. dekani poslati škofijstvu v potrditev in odobritev vsaj do 1. novembra t. l. Imena škofijskega voditelja in dekanjskih voditeljev se bodo naznanila potem v „Škofijskem Listu“.

Še nekaj. Samo po sebi se razume, da naj se na sestankih izloči vse, kar bi moglo žaliti bratovsko ljubezen. Charitas Christi urget nos. Ta more in mora premagati vse, kar nas loči, predvsem pa izločiti iz src vse, kar žali brate.

V Ljubljani, 1. avgusta 1918.

J. Flis l. r.,
t. č. škofijski voditelj.

Pravila Sodalitatis ss. Cordis.

A. Ustanovitev in uredba.

Ljubljanski knez in škof, poznejši goriški metropolit dr. Jakob kardinal Missia, je ustanovil leta 1897. zvezo duhovnikov z imenom „Sodalitas sacerdotum dioeceseos Lubicensis in honorem Ss. Cordis Jesu ad conservandum et promovendum spiritum sacerdotalem“; po 21 letnem obdobju jo je z nekoliko izpremenjenimi pravili in z imenom „Sodalitas ss. Cordis“ vnovič potrdil in priporočil knez in škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič dne 1. avgusta 1918, št. 3109.

„Sodalitas ss. Cordis“ stoji pod pokroviteljstvom ljubljanskega škofa. V njegovem imenu jo vodi duhovnik, ki si ga udje s tajnim glasovanjem izberejo za glavnega voditelja (praeses), in sicer tako, da odpošljejo svoje glasovnice naravnost škofu, ki glavnega voditelja potrdi za šest let.

Glavnega voditelja podpirajo dekanjski, oziroma krajevni voditelji, ki si jih za posamezne dekanate — in po potrebi s škofovim dovoljenjem tudi za manjša okrožja — izvolijo udje in istotako predložijo škofu v potrditev za tri leta.

Škof more, če se mu zdi potrebno, tudi pred končano poslovno dobo ukreniti kako izpremembo pri vodstvu.

Ud lahko postane vsak duhovnik, ki biva v ljubljanski škofiji. Zglasiti se mu je pri dekanjskem voditelju, ki nanovo sprejete naznanja glavnemu voditelju, da jih vpiše v skupni imenik vseh udov.

Kdor dolgo časa ne izpolnjuje sprejetih obveznosti, ne da bi se odzval dvakratnemu bratovskemu opominu dekanjskega voditelja, se izbriše iz števila udov.

B. Namen.

„Ut sint unum!“ Ioan. 17, 22.

Namen sodalitete je: gojiti in pospeševati zlasti notranje duhovsko življenje, in sicer po vzorcu presvetega Srca, ki naj bo središče in oživljajoče solnce vsemu duhovskemu življenju, tako da bi bil vsak ud ves čas življenja duhovnik po Srcu Jezusovem. Ker je izpolnjevanje notranjega življenja obenem tudi najboljša podstava za lepo zunanje življenje in za blagoslovljeno duhovsko delovanje, se ta namen strinja z zahtevo vesoljne Cerkve do duhovnikov:

„Clerici debent sanctiorem prae laicis vitam interiorem et exteriorem ducere eisque virtute et recte factis in exemplum excellere“ (Codex iur. can. Can. 124).

C. Pomočki.

I. Samoposebi se umeva, da bodo sodali s posebno vestnostjo izpolnjevali vse, kar velevajo o duhovskem življenju cerkveni kanoni in sinodalna določila (Cod. iur. can. Tit. III. De obligationibus clericorum. Can. 124—144.; Synodus dioecesana Lab. I. Tit. IV. Cap. II. De pietate sacerdotis et mediis, quibus pietas fovetur. Cap. III. De virtutibus quam maxime necessariis. — p. 136—152.). Zlasti:

„Curent locorum ordinarii:

1. Ut clerici omnes poenitentiae sacramento frequenter conscientiae maculas eluant;

2. Ut iidem quotidie orationi mentali per aliquod tempus incumbant, sanctissimum Sacramentum visitent, Deiparam Virginem mariano rosario colant, conscientiam suam discutiant. (Can. 125.)

Omnes sacerdotes saeculares debent tertio saltem quoque anno spiritualibus exercitiis . . . vacare . . . (Can. 126.)

Omnes clerici . . . obligatione tenentur . . . Ordinario reverentiam et obedientiam exhibendi. (Can. 127.)

§ 1. Caveant clerici, ne mulieres, de quibus suspicio esse possit, apud se retineant aut quoquo modo frequentent.

§ 2. Eisdem licet cum illis tantum mulieribus cohabitare, in quibus naturale foedus nihil mali permittit suspicari, quales sunt mater, soror, amita et huiusmodi, aut a quibus spectata morum honestas, cum proveciore aetate coniuncta, omnem suspicionem amoveat.“ (Can. 133.)

„Castitatis sacerdotalis necessitatem et excellentiam imprimis meditetur sacerdos . . .

(Constit. Synod. dioec. Cap. III. § 1.)

Cum Apóstolus omnes Christifideles exhortetur: „Sobrii estote et vigilate“ praeprimis sacerdotes huic sobrietatis virtuti incumbere debent.“ (Ibidem § 2.)

Potemtakem bodo:

1. Pogostokrat prejemale zakrament sv. pokore (vsak teden ali vsakih 14 dni — želja, vsak mesec — ukaz po I. sinodi p. 139.)

2. Vsak dan nekaj časa porabili za notranjo molitev, če ne več, vsaj četr ure.

3. Obiskovali bodo vsak dan presveti Zakrament. Priporoča se jim, naj se vpišejo v družbo „Adoratorum“.

4. Zaupno častili Mater božjo zlasti s tem, da bodo vsak dan molili rožni venec. Priporoča se, da vstopijo v Marijino kongregacijo za duhovnike.

5. Vsak dan si bodo izpraševali vest in obujali popoln kes.

6. Najmanj vsako tretje leto se bodo udeleževali duhovnih vaj. Priporoča se jim, naj si en dan vsakega meseca določijo za duhovno obnovev (recollectio).

II. Posebne obveznosti.

1. Sodali iskreno časte presveto Srce Jezusovo, goreče razširjajo to pobožnost in gojé medsebojno ljubezen v Srcu Jezusovem.

2. Pri jutranji in večerni molitvi se spominjajo sobratov s prošnjo:

Jesu mitis et humilis Corde, fac cor nostrum secundum Cor tuum.

3. Spominjajo se pri sveti maši živih in mrtvih sobratov, obbolele med njimi obiskujejo in po svoji moči skrbé, da bodo v nevarni boleznih pravočasno prejeli sv. zakramente in z oporoko uredili svoje časne reči; pogreba umrlega sodala v dekanatu se udeležijo, če je mogoče, in opravijo za umrlega po eno sv. mašo.

4. Udeležujejo se sodalnih konferenc.

D. Pravilnik za konference.

1. Konference sklicuje in vodi dekanjski oziroma krajevni voditelj, ki pošilja za vsako leto poročilo glavnemu voditelju.

2. Razen ukazanih dušnopastirskih konferenc (can. 131, § 1.) se vrše sodalne konference vsaj po šestkrat na leto.

3. Vsaka konferenca se začne in sklene z molitvijo.

4. Pri konferencah se sodali med seboj razgovarjajo in razpravljajo o rečeh, ki se tičejo duhovskega življenja in delovanja. Pri vsaki konferenci bodi eno predavanje o notranjem posvečenju duhovnikom: iz ascetike, mistike, liturgike, ali razlaga sv. pisma, zlasti psalmov z ozirom na uporabo v liturgiji. Dovolj snovi za raznovrstna predavanja nudi bogata bogoslovska znanost in praktično življenje.

5. Pri vsakem sestanku naj se določi čas, predavatelji in tvarina za naslednjo konferenco.

6. O vsaki konferenci naj se sestavi zapisnik in duplo.

7. Igre ob konferenčnih sestankih so izključene.

8. Voditelji naj pri konferencah poskrbé za spoved po želji sodalov.

9. Sobratu, ki preskrbi preprost obed, udeleženci stroške poravnajo.

Spomin na sv. Očeta.

Radi praznujemo svoj god, godove sorodnikov, prijateljev in sploh veljavnih oseb. Prav slovesno in celo pri javni službi božji poveljujemo god svojega cesarja in svoje cesarice.

Kaj pa rimski papež, naš duhovni Oče in najvišji cerkveni poglavar? Ali bi ne bilo prav, da se tudi njega spomnimo vsaj enkrat v letu. in sicer prav slovesno v cerkvi?

Željo o tem so sprožili nekateri gg. duhovniki. Ker je zadostno utemeljena, ji hočemo ustreči. Toda, kateri dan naj bi si izbrali za tako slovesen spomin? Pri dotičnem posvetovanju smo sklenili, naj se praznuje obletnica „coronationis“. Vsaj je bil izvoljenec ravno s kronanjem slovesno vsemu svetu oznanjen, da bo popolnoma postavno, kot pravi namestnik Kristusov, vladal Njegovo sveto Cerkev.

Zato določujem:

1. Vsako leto naj se slavi obletnica „coronationis“ sv. Očeta, in sicer v nedeljo po tem dnevu, torej letos na XVI. nedeljo po binškoštih dne 8. septembra.

2. Ako je le mogoče, naj bo misa pro populo peta; v pridigi naj se omenijo sv. Oče; po sv. maši naj se poje „Te Deum laudamus“.

3. Ako je več sv. maš in pridig, naj se sv. Oče omenijo v vsaki pridigi.

4. Slovesnost naj se v nedeljo poprej oznani

V Ljubljani, 11. avgusta 1918.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

Škofijska kronika.

Podeljena je bila župnija Ledine ondotnemu župnemu upravitelju g. Filipu Merješiču, ki je bil umeščen na to župnijo dne 4. avgusta 1918.

Imenovan je bil za pravega gimnazijskega veroučitelja na kn. šk. gimnaziji v Šent Vidu z naslovom profesor g. Jernej Pavlin, prefekt v zavodu sv. Stanislava in namestni veroučitelj.

Vojne službe so bili oproščeni c. in kr. vojni kurati v res. gg.: Janko Cegnar, Ivan Drešar, Leopold Erzin.

V jezuitski red vstopi g. Ivan Zore, kapelan v Šent Vidu pri Zatičini.

V cistercijanski red vstopi g. novomašnik Pavel Podbregar.

N. vit. red je premestil kaplana P. Pavlina Bitnar iz Podzemlja v Metliko, namestil pa P. Gvidona Krisch v Črnomlju.

V vojno službo je bil pozvan g. Franc Kogej, beneficijant v Šmartnem pri Litiji.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 20. avgusta 1918.